

آب رفته باز نمی‌گردد

وقتی که آب هم در

جدال با زمان، به

کمک انسان

آمد، ظرف‌هایی

تهیه شد که با پر و خالی

شدن، گذشت زمان را به آن‌ها

نشان می‌داد. بعضی گفته‌اند این

ساعت‌های آبی اختراع ایرانی‌هاست.

ایرانی‌ها به این ساعت‌ها «پنگان»

می‌گفتند و البته معلوم نیست که این پنگان از فنجان گرفته شده است

یا به عکس؛ به این ظرف خاص که در پنگان استفاده می‌شده به تدریج

فنجان گفته شده. به هر حال این بهانه خوبی است که

هر وقت مشغول نوشیدن چای یا قهوه در فنجان

هستید به یاد پنگان ایرانی‌های قدیم و ارزش

وقت و گذر عمر بیفتید و زیاد چای و قهوه

خوردنتان را طول ندهید!

ساعت آبی در ساده‌ترین شکلش

از یک کاسه (فنجان) کوچکی

تشکیل می‌شد که ته آن

روزنه‌ای ایجاد شده بود. این

فنجان بر روی سطح

آب

یک ظرف

بزرگ‌تر (دیگ) قرار

می‌گرفت، آب از راه منفذ به آرامی به داخل

کاسه وارد می‌شد و پس از چندی آن را پر می‌کرد و

در نتیجه در آب فرو می‌رفت. طول مدت پر شدن

ظرف، به روزنه و سنگینی کاسه بالا بستگی

داشت اما حدوداً هر ۱۰ فنجان به اندازه ۷۵

دقیقه زمان را نشان می‌داد و تا چهل سال قبل هنوز در

برخی روستاهای ایران استفاده می‌شد.

البته ایرانی‌ها پنگان را برای همه کارهای روزمره مثل یادآوری

زمان مدرسه و بخش سریال تلویزیون و... استفاده نمی‌کردند بلکه پنگان فقط وسیله

سودمندی بوده برای سنجش زمان رها کردن آب به باغ و یا مزارع برای آبیاری از

سوی سهامداران قنات‌ها.

